

ВИ ПИТАТЕ, СИНДИКАТ ОДГОВАРА

Статус особе са инвалидитетом и накнада са бироа

На различита питања из области радно-правне заштите и радног законодавства за читаоци „Политике“ одговарају експерти и дугогодишњи правници са положеним правосудним испитом из Савеза самосталних синдиката Београда. Своја питања можете да пошаљете на и-мејл адресу синдиката – pitajsindikata@sindikata-beograda.rs – који ће у најкраћем року нашем листу проследити одговоре. Сваког уторка на страницама „Политике“ биће објављена два-три питања са одговорима.

Утврђен ми је статус особе са инвалидитетом другог степена. Тим решењем написана су ограничења која имам у односу на послове које обављам, као и који конкретно услови у вези са мојим радним местом морају да се обезбеде. Да ли је послодавац дужан да поступи по том решењу и да ли ми може наметати послове које нисам више способан да радим?

ОДГОВОР: Према важећим прописима запослена особа са инвалидитетом има право на посебну заштиту. У складу са ситуацијом послодавац је дужан да вам обезбеди обављање послова према радној способности, односно преосталој радној способности на начин како је то утврђено решењем. То може, између осталог, подразумевати и премештај на обављање других послова према вашој радној способности, што сте дужни да прихватите. Уколико овај премештај одбијете, послодавац вам може отказати уговор о раду. Са друге стране, у случају да послодавац не поступи по новонасталој обавези, имате право да се обратите инспекцији рада. Међутим, ако послодавац не може да обезбеди одговарајући посао према радној способности, запослени се сматра вишком у смислу закона, под условом да послодавац није у могућности да вам обезбеди друге мере решавања вишка запослених као што су преквалификација, доквалификација и слично.

Пријавио бих се за вишак у фирми по позиву који је објавио послодавац. Имам више од 25 година стажа. Да ли је накнада на бироу већа за оне који имају толико стажа и како се крећу износи од најмањег до највећег?

ОДГОВОР: Новчана накнада припада незапосленом у трајању од 24 месеца, уколико му недостаје до две године до испуњавања првог услова за остваривање права на пензију у складу са прописима о пензијском и инвалидском осигурању. Закон потпуно исто третира онога ко, на пример, има 35 година живота и пет година стажа и особу која има 62 године живота и 32 године стажа. И једно и друго имају исто право на новчану накнаду за случај незапослености на основу уплаћених доприноса. Оно што их разликује јесте дужина трајања овог права, односно прва особа ће ту накнаду примати шест месеци, док ће друга ову накнаду примати 24 месеца. Што се висине накнаде тиче, она је производ дневне новчане накнаде и броја календарских дана у месецу за који се остварује право и врши исплата. Распон сагласно закону постоји, па тако месечни износ накнаде за цео календарски месец не може бити нижи од 22.390 динара, нити виши од 51.905 динара.

М. Р. Б.